

College van Burgemeester en Wethouders van Oirschot
Postbus 11
5688 ZG OIRSCHOT

Oirschot, 16 september 2021

Betreft: Bezwaar op besluit op aanvraag omgevingsvergunning, Rotten 3 in Oost-, West en Middelbeers (terrein Oude Toren), realiseren van een fietspad vanaf de Hillestraat naar de ingang van het terrein van de Oude Toren en het herinrichten van het terrein rond de Oude Toren
Zaaknummer: OIR-2021-0155

Geacht college,

Op 6 augustus 2021 is omgevingsvergunning verleend voor de locatie: Rotten 3 in Oost-, West en Middelbeers (terrein Oude Toren)

Omschrijving:

Realiseren van een fietspad vanaf de Hillestraat naar de ingang van het terrein van de Oude Toren en het herinrichten van het terrein rond de Oude Toren

De termijn voor het indienen van een bezwaarschrift start op 6 augustus 2021 en bedraagt 6 weken.

De huidige status is enigszins onduidelijk. Hoe kan het dat uw college op 8 september te kennen geeft dat de uitvoering van het besluit wordt opgeschort omdat een ontheffing niet aanwezig is terwijl tezelfdertijd wordt vastgesteld dat dit besluit onherroepelijk is?

De plaatsing van een toiletgelegenheid bij de toren is voor ons een indicatie dat men van plan is met de werkzaamheden te starten. Dat is voor ons reden geweest om de Milieu Klachten Centrale van de provincie te verwittigen die inmiddels aan ODBN heeft verzocht om een onderzoek te starten. Graag vernemen wij daarom vóór aanvang van eventuele werkzaamheden maar uiterlijk vóór 1 oktober 2021 wat nu de planning is van de projecten gerelateerd aan de Oude Toren.

Het hiernavolgende bezwaar richt zich specifiek op de negatieve gevolgen van het besluit voor de natuur en met name op de leefomgeving van een aantal kwetsbare diersoorten. De effecten hiervan worden versterkt door de gevolgen van een eerder besluit, dat inmiddels onherroepelijk is

geworden, en waartegen geen bezwaren zijn ingediend. Dit besluit is door de aankondiging als “Restauratie Oude Toren in Oostelbeers” niet als bedreigend gezien terwijl de inhoud van dit besluit bij nader inzien door de complete verbouwing voor een periscoop met o.a. een beweegbaar dak e.d. uitermate negatief op die leefomgeving uitwerkt.

De gemeente blijft helaas stellen dat er sprake is van een “uitgebreid en zorgvuldig participatietraject”. Bepaalde organisaties en omwonenden hebben op uitnodiging van de gemeente kunnen deelnemen aan overleg. Waarom is er geen openbare inspraakmogelijkheid is geweest? Er is ook geen mogelijkheid geweest om schriftelijk een visie in te dienen. Dat is jammer. Het maken van bezwaar is dan de enige optie.

Hierbij maken ondergetekende partijen daarom bezwaar tegen de hierboven vermelde verleende vergunning vanwege de volgende punten:

- A. Strijd met het bestemmingsplan
- B. Strijd met de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
- C. Strijd met de Wet natuurbescherming
- D. Zandpad: Strijd met Bestemmingsplan en Projectplan Waterwet Herinrichting Kleine Beerze
- E. Verschoonbare termijnoverschrijding
- F. Strijd met een goede ruimtelijke ordening

Deze punten worden verder toegelicht in de Bijlagen A tot en met F. De inhoud van Bijlage F zal afzonderlijk worden toegestuurd. Dit bezwaarschrift wordt nog aangevuld met van belang zijnde stukken en aanvullende informatie.

Verzoek is om aan te geven binnen welke termijn de aanvullende stukken moeten worden aangeleverd.

Tevens ontvingen wij per mail een bericht van Dr. K.A.H.W. Leenders, bij uitstek deskundig op het gebied van zaken zoals de Oude Toren, waarin hij zijn zorgen over de ontwikkelingen uit. We voegen deze mail als bijlage G toe.

- G. Bericht Dr. K.A.H.W. Leenders

VERZOEK:

1. Dit bezwaarschrift gegrond te verklaren;
2. De omgevingsvergunning als beslissing op dit bezwaarschrift alsnog te weigeren en/of in te trekken;
3. De kosten die voor deze bezwaarprocedure worden gemaakt te vergoeden

Voor communicatie kunt u zich wenden tot Gerard Vinke, Het Straatje 1, 5688 CX Oirschot, gerardvinke@hotmail.com, telefoon 0499-573269 / 06-53384524.

Hoogachtend,

Namens Werkgroep Natuur en Landschap,

Namens IVN Oirschot,

Thea Noordijk

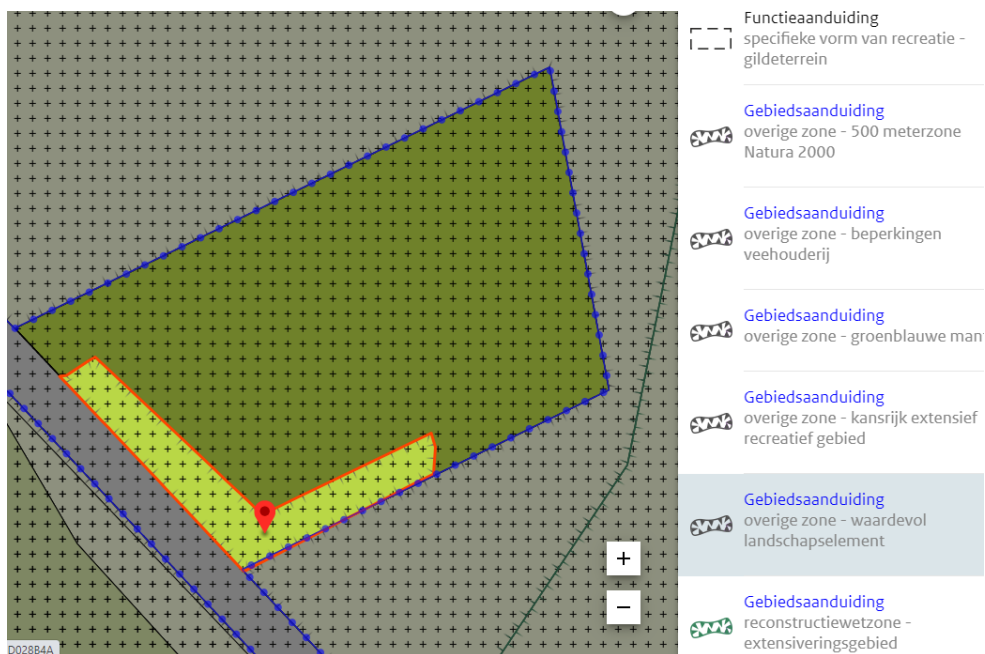
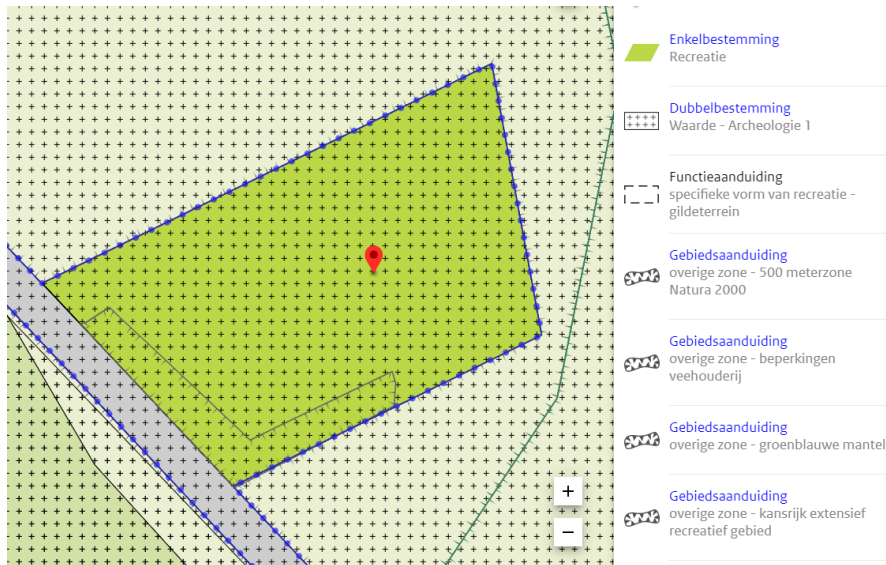
Loek Kuperus

Bijlage A: Strijd met het bestemmingsplan

De tekst tussen de gearceerde randen is afkomstig uit het bestemmingsplan. **Geel gearceerd** zijn de onderdelen waar strijdigheid gesignaleerd wordt.

Daarna volgt een toelichting op de strijdigheden.

Bestemmingsplan: verbeeldingen

Artikel 15 Recreatie

15.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Recreatie aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. verblijfsrecreatieve en dagrecreatieve voorzieningen, ter plaatse aangeduid zoals hierna opgenomen in de tabel 'Staat van recreatieve voorzieningen':

aanduiding	functie/aard bebouwing	adres	toegestane oppervlakte bebouwing in m ²
vij	vijver (recreatievijver)	van Coehoornweg	-
rw	recreatiewoning	Groenewoudsedijk 7	155
kp en sm-psz	kampeerboerderij en specifieke vorm van maatschappelijk peuterspeelzaal	Hedel 2	965
rw	recreatiewoning	's Heerensvijvers 2	270
kp	kampeerboerderij	Heikant 9	265
sr-dj	specifieke vorm van recreatie - duivenvereniging, jeu de boules terrein en opslag	Hoogeindseweg 23	615, waarvan 80 voor opslag, 385 voor jeu de boules terrein en 150 voor duivenvereniging
vij	vijver (recreatievijver)	Kanaaldijk Noord	-
sr-bgt	specifieke vorm van recreatie - bungalowterrein	Kapeldijk 6	2.800
vij	vijver (recreatievijver)	Kattenbergseweg	-
kt	kampeertterrein	Kromvensedijk 11	610
kt	kampeertterrein	Kuikseindseweg 31	645
vt	volkstuint	Leeuwerikstraat	-
kp	kampeerboerderij	Ontginningsweg 10	1.440
kt	kampeertterrein	Oude Grintweg 69	960
kt en spt	kampeertterrein en speeltuin	Schansstraat 2a en 3	3.500
kt	kampeertterrein	Schepersweg 10a	3.325
sr-cub	cultuurboerderij (tenstoonstellingen, exposities, workshops, excursies en voorstellingen) horecavoorziening bed&breakfast open lucht podium	Voldijnsweg 8	225 50 80 25
rw	recreatiewoning	Voldijnsseweg / Keijenhurksedreef	65
sr-vc	specifieke vorm van recreatie-vakantiecentrum	Zonnedauw 10	815

Tabel: Staat van recreatieve voorzieningen

- b. ter plaatse van de aanduiding 'kampeertterrein' voor het plaatsen van kampeermiddelen;
- c. stacaravans en chalets zijn niet toegestaan, met dien verstande dat stacaravans en chalets die aanwezig zijn ten tijde van de inwerkingtreding van het bestemmingsplan mogen worden gehandhaafd en vervangen;
- d. het behoud van de aangeduide kenmerkende landschapswaarden ter plaatse van de aanduiding 'overige zone - reliëf' en 'overige zone - waardevol landschapselement';
- e. de nevenactiviteiten zoals opgenomen in bijlage 3 'Nevenactiviteiten' bij deze regels;
- f. bedrijfsgebouwen;
- g. ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van recreatie – bungalowterrein' en de aanduiding 'kampeertterrein' gemeenschappelijke voorzieningen in de vorm van een receptie, kantine, verblijfsruimte, sanitaire voorzieningen, kampwinkel, en dergelijke en bij het kampeertterrein aan de Schepersweg 10A ondersteunende horeca in de zin van een kantine, cafetaria en restaurant;
- h. ter plaatse van de aanduiding 'bedrijfswoning' tevens een bedrijfswoning;

- i. wegen, paden en overige infrastructurele voorzieningen;
- j. parkeervoorzieningen;
- k. groenvoorzieningen;
- l. speelvoorzieningen;
- m. water en waterhuishoudkundige voorzieningen;
- n. tuinen, erven en terreinen.

15.3 Specifieke gebruiksregels

15.3.1 Strijdig gebruik

Onder gebruik strijdig met de bestemming wordt in ieder geval begrepen:

- a. het gebruik van gronden voor het opslaan, storten of bergen van (brand)gevaarlijke materialen en producten, behoudens voor zover dit noodzakelijk is voor het op de bestemming gerichte gebruik van de grond;
- b. het gebruik van de gronden, gebouwen en bouwwerken voor andere doeleinden dan de per perceel aangeduide recreatieve voorzieningen;

15.5 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

15.5.1 Werken en werkzaamheden

Het is verboden zonder of in afwijking van een vergunning van burgemeester en wethouders de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden uit te voeren ter plaatse van de aanduiding 'overige zone - waardevol landschapselement':

- a. het verwijderen, rooien en/of kappen van houtwallen en/of houtsingels en/of andere houtopstanden;
- b. het aanleggen, verbreden en/of verharderen van wegen, paden, banen, parkeervoorzieningen en andere oppervlakteverhardingen;
- c. het aanbrengen van ondergrondse of bovengrondse transportleidingen, energie- en/of communicatieleidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties en apparatuur;
- d. het wijzigen van de grondsamenstelling en/of het aanbrengen van voorzieningen, waaronder afscherpende materialen, ten behoeve van de aanleg van paardenbakken;
- e. het verrichten van handelingen, die de dood of ernstige beschadiging daarvan tot gevolg kunnen hebben.

15.5.2 Uitzonderingen

Het sub [15.5.1](#) vervatte verbod is niet van toepassing op werken en werkzaamheden:

- a. die het normale onderhoud, gebruik en beheer betreffen;
- b. waarvoor op het tijdstip van de inwerkingtreding van dit plan reeds omgevingsvergunning is verleend;
- c. die reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van de inwerkingtreding van dit plan op basis van een verleende vergunning;

15.5.3 Toelaatbaarheid

De sub [15.5.1](#) bedoelde werken of werkzaamheden zijn toelaatbaar, indien door die werken en werkzaamheden dan wel door de daarvan hetzij direct, hetzij indirect te verwachten gevolgen de landschappelijke waarden, als beschreven in lid [15.1](#) niet onevenredig worden aangetast.

Voorts zijn binnen de Bestemming Recreatie de volgende aanduidingen van toepassing.

- **500 meterzone Natura 2000**

Artikel 39.15

500 meterzone Natura 2000

39.15.1 Aanduidingsomschrijving

De gronden ter plaatse van de aanduiding 'overige zone - 500 meterzone Natura 2000' zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor het instandhouden van de landschaps- en natuurwaarden en het voorkomen van verslechtering en verstering van de aanwezige natuurlijke habitats in de nabijgelegen Natura 2000-gebieden.

39.15.2 Specifieke gebruiksregels

a. In aanvulling op het bepaalde bij de andere bestemmingen, mogen op de gronden ter plaatse van de aanduiding 'overige zone - 500 meterzone Natura 2000', geen grondwateronttrekkingen plaatsvinden, met uitzondering van:

1. bestaande grondwateronttrekkingen;
2. grondwateronttrekkingen ten behoeve van de brandblusvoorziening bij agrarische bedrijven;
3. nieuwe grondwateronttrekkingen die het gevolg zijn van de verplaatsing van een bestaande grondwateronttrekking en waarvoor een omgevingsvergunning is verleend op grond van sublid 3.6.3 onder b, sublid 4.6.3 onder b of sublid 5.6.3 onder b.

- De capaciteit van bestaande grondwateronttrekkingen en de capaciteit van nieuwe grondwateronttrekkingen na verplaatsing, zoals bedoeld onder a, sub 3 mag niet worden vergroot.

- **Groenblauwe mantel**

Het behoud en vooral de ontwikkeling van natuur, water(-beheer) en landschap is een belangrijke opgave binnen de groenblauwe mantel. Nieuwe ontwikkelingen binnen de groenblauwe mantel zijn mogelijk, als deze bestaande natuur-, bodem- en waterfuncties respecteren of bijdragen aan een kwaliteitsverbetering van deze functies of het (cultuurhistorisch waardevolle) landschap.

Binnen de Groenblauwe mantel dienen Ontwikkelingen gepaard te gaan met een positieve bijdrage aan de **bescherming en ontwikkeling van de onderkende ecologische en landschappelijke waarden en kenmerken.**

=====

Toelichting strijdigheden

Strijdig gebruik (Bij Verbeeldingen, Tabel Staat van recreatieve voorzieningen en 15.3.1)

Als strijdig gebruik is aangegeven: het gebruik van de gronden, gebouwen en bouwwerken voor andere doeleinden dan de per perceel aangeduide recreatieve voorzieningen;

Weliswaar staat de activiteit "Gildeterrein" niet aangegeven in de tabel maar wél als functie-aanduiding op de verbeelding. Daarmee is het een van "de per perceel aangeduide recreatieve voorzieningen". Hiermee is ook in de regels een link gelegd met de verbeelding. Een ander recreatief gebruik dan Gildeterrein is niet toegestaan.

Strijdige activiteiten (Bij 15.5.1 en 15.5.2)

In het onderstaande overzicht van activiteiten uit de vergunning is “het verwijderen, rooien en/of kappen van houtwallen en/of houtsingels en/of andere houtopstanden” niet opgenomen. Hiervoor is dan ook geen vergunning verleend. (ECLI:NL:RVS:2021:159).

Aanvraaggegevens
Locatie van de werkzaamheden
Werkzaamheden en onderdelen
Monument onderhouden, restaureren, veranderen of slopen
• Handelingen met gevolgen voor beschermde monumenten
Grondkering of damwand plaatsen
• Bouwen
Kappen
• Kappen
Weg aanleggen of veranderen
• Weg aanleggen of veranderen
Handelingen met gevolgen voor beschermde plant- en diersoorten
• Handelingen met gevolgen voor beschermde plant- en diersoorten
Bijlagen

De Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State constateert dat het kappen van de bomen in dit geval zowel een aanlegactiviteit (als bedoeld in art. 2.1 lid 1 aanhef en onder b Wabo) is als een kapactiviteit (als bedoeld in art. 2.2 lid 1 aanhef en onder g Wabo). Deze activiteiten moeten naar oordeel van de Afdeling worden aangemerkt als ‘onlosmakelijke activiteiten’ (art. 2.7 juncto art. 1.1 Wabo). Dat wil zeggen dat sprake is van feitelijke werkzaamheden die onder meerdere vergunningscategorieën uit artt. 2.1 en 2.2 Wabo vallen, en die niet los van elkaar kunnen plaatsvinden en niet fysiek van elkaar zijn te onderscheiden.

De aangegeven uitzonderingen van artikel 15.5.2 zijn niet van toepassing.

Dit betekent een strijdigheid het bestemmingsplan (alsmede WABO; zie Bijlage B).

Strijdigheid 500 meterzone Natura 2000 en Groenblauwe mantel (Bij 39.15)

Van het instandhouden van de landschaps- en natuurwaarden en het voorkomen van verslechtering en verstoring van de aanwezige natuurlijke habitats in de nabijgelegen Natura 2000-gebieden, is nadrukkelijk geen sprake.

Van bescherming en ontwikkeling van de onderkende ecologische en landschappelijke waarden en kenmerken is geen sprake. Hetzelfde geldt voor kwaliteitsverbetering van deze functies of het (cultuurhistorisch waardevolle) landschap. De van belang zijnde kenmerken worden aangetast.

Bijlage B: Strijd met de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht

- **Onlosmakelijkheid van activiteiten (gebruiksactiviteiten en aanlegactiviteiten).**

Vanwege de onlosmakelijkheid van de “restauratie” (inclusief periscoop), hadden alle activiteiten in één aanvraag opgenomen moeten worden. Slechts de restauratie is aangevraagd. Nu er gekapt, verhard, heringericht etc. wordt, had de aanvraag al deze activiteiten moeten omvatten inclusief het verbreed gebruik “Ceremonies, Diners, Vergaderingen, Evenementen” zoals aangegeven in Bijlage 5 “Belevingsconcept Oude Toren” (02 december 2019).

Met de werkzaamheden in relatie tot de restauratie/plaatsing van de periscoop – hoewel vergund – kan geen begin worden gemaakt nu de aanvraag niet alle onlosmakelijke activiteiten omvat. De aanvrager zou daarmee in strijd handelen met de verbodsbepalingen van artikel 2.1 en/of 2.2 van de Wabo.

- **Onlosmakelijkheid t.a.v. kappen en aanlegactiviteit.**

De Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State constateert dat het kappen van de bomen in dit geval zowel een aanlegactiviteit (als bedoeld in art. 2.1 lid 1 aanhef en onder b Wabo) is als een kapactiviteit (als bedoeld in art. 2.2 lid 1 aanhef en onder g Wabo) is. Deze activiteiten moeten naar oordeel van de Afdeling worden aangemerkt als ‘onlosmakelijke activiteiten’ (art. 2.7 juncto art. 1.1 Wabo). Dat wil zeggen dat sprake is van feitelijke werkzaamheden die onder meerdere vergunningscategorieën uit artt. 2.1 en 2.2 Wabo vallen, en die niet los van elkaar kunnen plaatsvinden en niet fysiek van elkaar zijn te onderscheiden.

Het vorenstaande betekent dat tweemaal is gehandeld in strijd met de Wabo.

Een planherziening waarbij een integrale afweging plaatsvindt van alle activiteiten ligt in de rede.

Tevens ligt het in de rede dat voor die planherziening de wettelijke inspraakprocedure én uitgebreide voorbereidingsprocedure wordt georganiseerd en belanghebbenden gelegenheid wordt geboden tot het indienen van inspraakreacties en zienswijzen.

Bijlage C: Strijd met de Wet natuurbescherming

Planologisch is vastgelegd dat de primaire functie van de Oude Toren erfgoed en archeologie is, met daarnaast de functie Recreatie. De natuurfunctie van de Oude Toren is helaas niet planologisch vastgelegd. Desalniettemin geldt ook voor de Oude Toren de Wet Natuurbescherming.

De gemeente heeft geen ecologische onderzoeken bijgevoegd bij de vergunningsaanvraag. Daarom is de vergunning incompleet en is het onderdeel ecologie onvoldoende onderbouwd. Hierdoor is ook onmogelijk om te beoordelen of het ecologisch onderzoek naar behoren is uitgevoerd, en de effecten van de maatregelen voldoende onderbouwd zijn. De vergunning had niet mogen worden verleend zonder deze onderzoeken bij te voegen. In de reeds onherroepelijk geworden vergunning voor restauratie van de toren en de aanleg van een periscoop wordt op geen enkele wijze ingegaan op de grote verstoringen die permanent gaan optreden en die grote effecten gaan hebben op de habitat van vleermuizen, vlinders en zeer in het bijzonder de kerkuil.

Het is van belang dat ook in de vergunde onderdelen van dit project de Wet Natuurbescherming onverkort van kracht is.

Boomopstand

Het besluit bevat een bijlage/kaart waarop aangegeven is dat 37 bomen gekapt zullen worden. Die 37 bomen zijn dus niet zoals de wethouder beweert “een eigen leven gaan leiden” maar vormen een onlosmakelijk deel van dit besluit. In de vergunning zelf is sprake van 40 te kappen bomen, gespecificeerd op dikte. Een ongeclausuleerde goedkeuring van dit besluit geeft toestemming tot het omhakken van vrijwel de helft van de thans aanwezig houtopstand

Omdat een ecologisch onderzoek ontbreekt is het onmogelijk aan te geven welke bomen van belang zijn voor de aanwezige fauna. Dit onderzoek zal aangeven of holtes e.d. in bomen aanwezig zijn waar vleermuizen, eekhoorns en marterachtigen hun verblijfplaats kunnen hebben. Vervolgonderzoeken zouden dan uit moeten wijzen of deze verblijfplaatsen aanwezig zijn.

Verder zijn de te kappen bomen onderdeel van een houtopstand. Conform artikel 4.2 lid 1 Wnb geldt voor de kap hiervan een meldingsplicht. De bomen dienen binnen 3 jaar bosbouwkundig verantwoord te worden herbeplant. Indien de bomen op andere grond worden herplant dient hiervoor een ontheffing te worden verkregen. Uit de stukken is niet voldoende duidelijk hoe, waar en wanneer de gemeente Oirschot van plan is om de te kappen bomen te herplanten.

Beschermde dieren

In het gebied huizen 3 soorten vleermuizen en de grote vos (een vlinder). Vanwege het ontbreken van een ecologisch onderzoek is het onbekend of deze inventarisatie volledig is.

Een ontheffing van de provincie d.d. 11 januari 2019 is bijgevoegd. Afgezien van het feit dat deze ontheffing verlopen is kan hij slechts betrekking hebben op de toen bekende feiten. Op dat tijdstip was het niet bekend dat 37 bomen zouden sneuvelen (of mogelijk zelfs 40, het aantal waarvoor de vergunning is afgegeven). Hierdoor kan het binnenklimaat van de toren veranderen waardoor deze minder geschikt zou zijn als verblijfplaats, en verdwijnt mogelijk essentieel foerageergebied voor de vleermuizen. Hierdoor verwachten wij dat bij de ontheffingsverlening de werkzaamheden niet als zodanig zijn beoordeeld.

De waarde van de toren voor vleermuizen is daarnaast sowieso groot. Er zijn drie soorten vleermuizen aangetroffen. Onzes inziens zal deze waarde voor vleermuizen grotendeels verdwijnen bij de werkzaamheden. Doordat het dak open kan zal veel licht de toren binnen komen, en ontstaan er trillingen. Ook worden er grote openingen in de toren gemaakt wat het binnenklimaat volledig zal veranderen, met meer tocht, minder constante temperaturen en een lagere luchtvochtigheid. Deze omstandigheden zijn zeer belangrijk voor een geschikte verblijfplaats van vleermuizen en gaan redelijkerwijs verloren. Daarnaast zal door het gebruik van de toren meer overlast plaatsvinden door pratende en roepende bezoekers (vanwege het galmen). Uit onderzoek is bekend dat grotten waar mensen mogen komen veel minder gebruikt worden door vleermuizen. Dat zal ook voor deze toren gelden. Verder vindt er binnen de plannen een toename plaats van kunstlicht. Verblijfsfuncties, maar ook foerageerfuncties, zijn zeer gevoelig voor kunstlicht. Momenteel is de locatie zeer donker, waardoor de situatie ter plaatse verslechtert.

De mitigerende maatregelen welke genomen worden zijn zeer beperkt van omvang en vangen niet voldoende de functionaliteit op welke verloren gaat, vanwege bovenstaande redenen. De gunstige staat van instandhouding van de betreffende vleermuizen kan daarmee niet worden gewaarborgd. Het bovenstaande geldt ook voor de vlinder (grote vos), waarvoor het binnenklimaat en de rust eveneens zeer belangrijk is.

De reeds verleende ontheffing is daarnaast verleend met als één van de voorschriften een monitoringsverplichting. Deze monitoringsverplichting is toegevoegd omdat de voorgestelde mitigerende maatregelen niet bewezen effectief zijn. Conform de uitspraak van 21 april 2021 (ECLI:NL:RVS:2021:853) van de Raad van State mogen ontheffingen enkel worden verleend als de zekerheid is gegeven welke effecten maatregelen zullen opleveren, waardoor de te verrichten ingrepen geen verslechtering of afbreuk doen aan de gunstige staat van instandhouding van de soorten. Voor bijvoorbeeld de laatvlieger zijn geen maatregelen voorhanden die bewezen geschikt zijn als vervangende verblijfplaats. Het feit dat bij de verleende ontheffing een monitoringsverplichting is opgelegd laat zien dat de voorgenomen mitigerende maatregelen niet voldoende bewezen effectief zijn. Ook is het niet zeker dat de aangevraagde verlenging van de ontheffing verleend wordt, waardoor de haalbaarheid onzeker is.

Kerkuil

Kerkuilen zijn steeds meer afhankelijk van particulieren die ruimte willen bieden met een nestkast. Plekken waar dat kan in bijvoorbeeld een (open) schuur zijn er beperkt. En afhankelijk van de toevallige eigenaar. Een ruïne als de Oude Toren is een meer duurzame nestgelegenheid met ook nog eens de 'koelkast' direct er omheen. En blijkbaar met duurzaam succes: de uil blijft terugkeren. Geboden door ons allemaal, de gemeenschap. Duurzaam en hopelijk blijvend.

De aanwezige, en in gebruik zijnde, nestkast van de kerkuil is niet meegenomen in de ontheffing. Onzes inziens is het niet mogelijk om voor het vernielen, beschadigen of wegnemen van de nestkast van de kerkuil een ontheffing te krijgen. Een ontheffing is conform artikel 3.3 lid 4 onderdeel b Wnb bij een dergelijke ruimtelijke ontwikkeling alleen te verkrijgen "in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;". Ook zijn er in de directe omgeving geen geschikte locaties vrij om mitigerende nestkasten te plaatsen omdat er in alle richtingen reeds andere paartjes kerkuilen broeden, waardoor een nestkast altijd in een ander territorium zou worden geplaatst. Omdat de gemeente geen ontheffing voor deze soort heeft aangevraagd kunnen wij concluderen dat de gemeente van plan is om de kerkuil binnen de toren in zijn nestkast te behouden.

Wij zijn van mening dat bij de realisatie van de huidige plannen én in de toekomstige situatie de verstoring voor de kerkuil dermate hoog wordt dat deze niet meer van de nestkast in de toren

gebruik kan maken. Dit betekent een overtreding van artikel 3.1 lid 2 en 4 Wnb inzake het vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten van de kerkuil, en het opzettelijk storen van de kerkuil. De kerkuil maakt jaarrond gebruik van zijn nest. In het Kennisdocument Kerkuil van BIJ12 (versie 1.0 Juli 2017) staat het volgende:

“Er kan sprake zijn van verstoring van een voortplantingsplaats of van een rustplaats als deze plaatsen fysiek, al dan niet voorlopig, wel in stand blijven, maar de activiteiten wel tot gevolg hebben dat de betreffende functie niet of minder goed vervuld kan worden. Dit kan onder meer gebeuren door aanwezigheid van mensen of honden, gebruik van materieel of wellicht door effecten van geluid of licht. Of er een verstoring optreedt, is afhankelijk van de intensiteit, duur en frequentie van de herhaling van de verstoring.”

De kerkuil is een soort die erg gevoelig is voor verstoring van het nest. Het is bekend dat kerkuilen op bijvoorbeeld kerkzolders de nestkast vaak verlaten bij betreding van de zolder. Na restauratiewerkzaamheden aan een kerk in Haaren is het paartje kerkuilen zelfs niet meer teruggekeerd. Dergelijke situaties komen vaker voor.

Tijdens de werkzaamheden zal met zekerheid verstoring optreden waardoor de nestkast tijdelijk ongeschikt is voor de kerkuil. Conform het kennisdocument is ook een tijdelijke achteruitgang van de functionaliteit niet toegestaan en moet er tijdig voor vervangende nestgelegenheid gezorgd zijn. Bij ons is niet bekend dat er voor vervangende nestgelegenheid is gezorgd. Deze vervangende nestgelegenheid moet minimaal 3 maanden voor de start van de werkzaamheden aanwezig zijn als gewenningsperiode. Voor zover bij ons bekend worden onvoldoende maatregelen genomen om een overtreding tijdens de werkzaamheden te voorkomen.

In de toekomstige situatie kan men de toren in kijken, waardoor veel bezoekers bij de opening in de toren aanwezig zijn en praten. Het galmend effect van de toren zal zelfs uitnodigen tot veel roepen. Het is zeer aannemelijk dat de kerkuil door de aanwezigheid opschrikt en het nest verlaat. Ook het mechanisme voor het openen en sluiten van het dak zal zorgen voor geluid en trillingen waardoor de kerkuil het nest zal verlaten. De sterke verarming van de groensituatie en de kunstmatige verlichting zorgen ervoor dat de directe omgeving van de nestlocatie minder geschikt raakt als leefgebied, waardoor deze mogelijk verlaten wordt.

Onzes inziens raakt bij uitvoer van deze plannen de nestkast van de kerkuil ongeschikt. De werkzaamheden zijn daarmee verboden dan wel ontheffingsplichtig. Zoals beschreven is een ontheffing voor deze soort hier geen optie. Hierdoor concluderen we dat het uitvoeren van de huidige plannen met inachtnaam van de Wet natuurbescherming niet mogelijk is.

Bijlage D: Zandpad: Strijd met Bestemmingsplan en Projectplan Waterwet Herinrichting Kleine Beerze

In relatie tot de plannen rondom de Kleine Beerze is sprake van meerdere zandpaden. We noemen in ieder geval

1. Het oude kerkepad van het huidige Oostelbeers (Sint Antoniusweg/Postelstraat) naar de Oude Toren
2. Het zandpad tussen de Andreasstraat/Hertog Janstraat en de Hillestraat
3. Het zandpad tussen de Hillestraat en de Oude Toren (deel van 2)

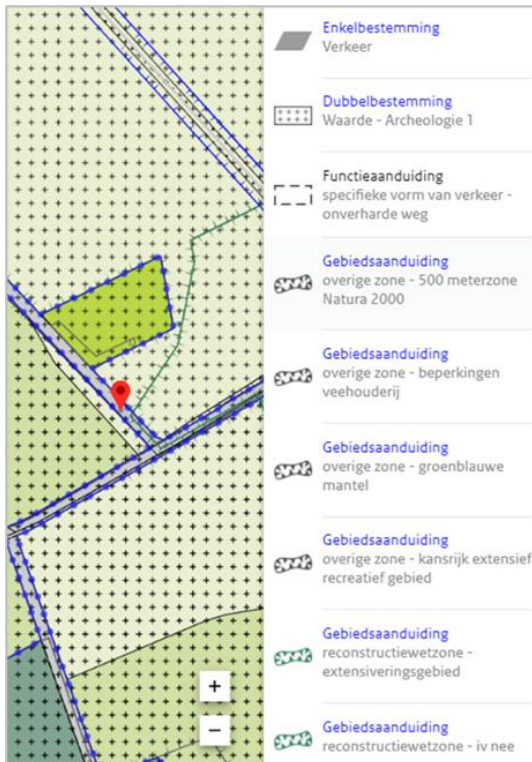
Zandpaden hebben ecologische, landschappelijke en cultuurhistorische waarden. In 2019 heeft de Brabantse Milieufederatie op verzoek van de Brabantse Hoeders een handreiking geschreven over behoud en bescherming van zandpaden. Dit vanuit de grote zorgen over de teloorgang van de karakteristieke zandpaden, waardoor de biodiversiteit afneemt en cultuurhistorie verloren gaat. Zandpaden hebben vanuit het verleden het gezicht van met name het zandgebied van Brabant bepaald. Veelal waren de zandpaden belangrijke leefgebieden van allerlei soorten planten en dieren en vormden ze een fijnmazig ecologisch netwerk. Ook maakten ze onderdeel uit van de (cultuurhistorische) landschapstructuur en bakenden ze (de grens van) percelen af. Er zijn de afgelopen 40 jaren veel zandpaden verdwenen. De gemeente Oirschot heeft zandwegen en -paden dan ook terecht beschermd in haar bestemmingsplan Buitengebied om deze te behouden.

De zandpaden in de omgeving van de Oude Toren zijn oud, zeer oud of zelfs monumentaal.

Bovenstaande kaarten geven een beeld van de situatie rond 1900 en nu.

De zandpaden verschillen onderling in hun cultuurhistorische waarde en verkeren in meer of minder goede staat. In een zorgvuldig vergunningstraject wordt dit beoordeeld, wordt gekeken naar de oorzaken van eventuele aantasting en wordt bekeken welke maatregelen mogelijk zijn om het zandpad te versterken, zonder tot (half)verharding over te gaan. Ook moet de (half)verharding worden gemotiveerd. Afwegingspunten om het (half)verharderen te beoordelen zijn: nut, noodzaak, evenredigheid (aantal gebruikers versus de waarden). Het huidige zandpad harmonieert met de Oude Toren en de omgeving. Het is niet aannemelijk gemaakt dat dat ook geldt, of beter nog: versterkt wordt, door de plannen.

Voor zover ons bekend is alleen het zandpad van de Hillestraat naar de Oude Toren onderdeel van de nu afgegeven vergunning (zie afbeelding hiernaast uit het Bestemmingsplan Buitengebied).

In het bestemmingsplan Buitengebied is deze zandweg bestemd als ‘Verkeer - 'specifieke vorm van verkeer - onverharde weg’ en de gronden zijn bedoeld voor het behoud van onverharde wegen en paden. Zie art. 17.1 en 17.3 van het Bestemmingsplan Buitengebied.

De gemeente heeft verzuimd om de vergunningaanvraag te toetsen aan het bestemmingsplan, althans niet gemotiveerd waarom het verharde van het zandpad wel toelaatbaar zou zijn.

Ook is niet beoordeeld waardoor dit zandpad zo slecht toegankelijk voor fietsers is en welke maatregelen genomen kunnen worden om daar iets aan te doen, met behoud van het onverharde zandpad.

Onderstaande tekst tussen de gearceerde randen is afkomstig uit het bestemmingsplan. **Geel gearceerd** zijn de onderdelen waar strijdigheid gesignaleerd wordt. Daarna volgt een toelichting op de strijdigheden.

=====

Bij bestemming “verkeersdoeleinden (onverharde weg)” en “Recreatie” zijn de onderstaande gebiedsaanduidingen van toepassing.

- **500 meterzone Natura 2000**

Artikel 39.15

500 meterzone Natura 2000

39.15.1 Aanduidingsomschrijving

De gronden ter plaatse van de aanduiding 'overige zone - 500 meterzone Natura 2000' zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor het instandhouden van de landschaps- en natuurwaarden en het voorkomen van verslechtering en verstoring van de aanwezige natuurlijke habitats in de nabijgelegen Natura 2000-gebieden.

- **Groenblauwe mantel**

Het behoud en vooral de ontwikkeling van natuur, water(-beheer) en landschap is een belangrijke opgave binnen de groenblauwe mantel. Nieuwe ontwikkelingen binnen de groenblauwe mantel zijn mogelijk, als deze bestaande natuur-, bodem- en waterfuncties respecteren of bijdragen aan een kwaliteitsverbetering van deze functies of het (cultuurhistorisch waardevolle) landschap.

Binnen de Groenblauwe mantel dienen Ontwikkelingen gepaard te gaan met een positieve bijdrage aan de **bescherming en ontwikkeling van de onderkende ecologische en landschappelijke waarden en kenmerken.**

=====

Wij signaleren in ieder geval de volgende strijdigheden

- Het is feitelijk niet mogelijk een vergunning te verlenen omdat daarmee de onverharde weg wordt aangetast c.q. tenietgedaan. Dat is in strijd met het bestemmingsplan Buitengebied Oirschot. Dit besluit is ook niet onderbouwd.
- Van het instandhouden van de landschaps- en natuurwaarden en het voorkomen van verslechtering en verstoring van de aanwezige natuurlijke habitats in de nabijgelegen Natura 2000-gebieden, is nadrukkelijk geen sprake.
- Er is geen sprake van een positieve bijdrage aan de bescherming en ontwikkeling van de onderkende ecologische en landschappelijke waarden en kenmerken.

Inmiddels is duidelijk geworden dat de gemeente ook een definitief besluit heeft genomen om het gehele zandpad tussen de Andreasstraat/Hertog Janstraat en de Hillestraat te verharden. Dit terwijl de aanleg van een fietsverbinding tussen Andreasstraat/Hertog Janstraat en Hillestraat niet opgenomen is in het genoemde Projectplan. Hierdoor is nut en noodzaak voor een nog verdere verharding niet aantoonbaar waardoor een verdere aantasting van de gebiedswaarden niet verantwoord is. Het zal duidelijk zijn dat wij van mening zijn dat ook dit besluit niet legaal is.

Bijlage E: Verschoonbare termijnoverschrijding

Het inmiddels definitief geworden besluit van B&W van Oirschot met als titel “Restauratie van de Oude Toren in Oostelbeers” dekte slechts een gering deel van de lading. Immers het bevatte een ingrijpende verbouwing om de toren geschikt te maken voor de installatie van een periscoop. De Raad van State staat in een vergelijkbare casus op het standpunt dat er een onderzoekplicht van toepassing is voor belanghebbenden.

Overigens zijn wij van mening dat ook het onderhavige besluit “Realiseren van een fietspad vanaf de Hillestraat naar de ingang van het terrein van de Oude Toren en het herinrichten van het terrein rond de Oude Toren” een titel heeft die de lading onvoldoende dekt.

Op grond van deze argumentatie verzoeken wij B&W van Oirschot alle besluiten gerelateerd aan de Oude Toren opnieuw open te stellen voor het indienen van mogelijke bezwaren.

Bijlage F: Strijd met een goede ruimtelijke ordening

In het kader van de afweging tot afgifte van de omgevingsvergunning voor afwijking van het bestemmingsplan, dient de aanvraag te passen binnen het geldende beleid en moet ook verder worden voldaan aan een goede ruimtelijke ordening.

Aan de hand van verschillende componenten wordt “een goede ruimtelijke ordening” al dan niet vastgesteld, met name aan de hand van omgevingsfactoren. Factoren die in de voorliggende zaak meespelen, zijn:

- a) landschap
- b) cultuurhistorie
- c) milieu
- d) natuur

Ad a) Landschap

Er is sprake van

- **500 meterzone Natura 2000**

De in het bestemmingsplan opgenomen aanduidingsomschrijving luidt:

“De gronden ter plaatse van de aanduiding 'overige zone - 500 meterzone Natura 2000' zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor het instandhouden van de landschaps- en natuurwaarden en het voorkomen van verslechtering en verstoring van de aanwezige natuurlijke habitats in de nabijgelegen Natura 2000-gebieden.”

- Provinciale aanduiding **Groenblauwe mantel**

Binnen de Groenblauwe mantel dienen Ontwikkelingen gepaard te gaan met een positieve bijdrage aan de **bescherming en ontwikkeling van de onderkende ecologische en landschappelijke waarden en kenmerken**.

- **Verbreed gebruik**

het verbreed gebruik “Ceremonies, Diners, Vergaderingen, Evenementen” zoals aangegeven in Bijlage 5 “Belevingsconcept Oude Toren” (02 december 2019) zal leiden tot een intensivering van de belasting van de omgeving zoals Verkeersaantrekkende werking, parkeren (geen voorzieningen).

In de omgevingsvergunning en/of bijlagen wordt niet aangegeven hoe wordt omgegaan met de omschreven gebiedsdoelstellingen en de gevolgen van de gebruiksverruiming.

Ad b) Cultuurhistorie

Uitsnede Interim omgevingsverordening.

Volgens de Interim omgevingsverordening is de bescherming van cultuurhistorisch waardevol gebied belangrijk omdat deze waarden onvervangbaar zijn. In die verordening zijn daarom de cultuurhistorische vlakken in de cultuurhistorische landschappen opgenomen, zoals aangegeven op de [Cultuurhistorische Waardenkaart](#) (CHW, versie 3.0).

Doel van de bescherming is dat de wezenlijke kenmerken en waarden van die gebieden behouden blijven, en dat ontwikkelingen hiermee rekening houden zodat de waarden en kenmerken niet worden aangetast.

Zie voorts bijlage G van het bezwaarschrift waar Dr. K.A.H.W. Leenders ingaat op de kwaliteiten van de omgeving vanuit cultuurhistorisch en landschappelijk oogpunt. Aantasting van die waarden getuigt niet van een goede ruimtelijke ordening.

Zowel de omgeving van de Oude Toren als het zandpad vertegenwoordigen belangrijke cultuurhistorische waarden.

In de omgevingsvergunning wordt niet ingegaan op behoud / bescherming van de wezenlijke kenmerken en waarden van die zones.

Ad c) Milieu

De gevolgen van verkeer en parkeren met name in verband met het verruimd gebruik – waarop in de omgevingsvergunning en aanvraag niet wordt ingegaan terwijl deze onlosmakelijk zijn – zijn niet in beeld gebracht terwijl deze impact hebben op deze omgeving.

Ad d) Natuur

Zie hiervoor Bijlage C van het bezwaarschrift alsmede hetgeen hierboven onder Ad a) is opgenomen.

In de omgevingsvergunning en/of bijlagen wordt niet aangegeven hoe wordt omgegaan met de bescherming van de natuurwaarden onder meer in relatie tot de gebruiksverruiming.

Conclusie

Gelet op het vorenstaande is verlening van de omgevingsvergunning niet mogelijk vanwege strijd met een goede ruimtelijke ordening.

Bijlage G: Bericht Dr. K.A.H.W. Leenders

Per mail ontvangen

Geachte heer Vinke

Weer gedoe rond deze toren. Ik kan de plannen onmogelijk beoordelen en ga ook zeker niet in de juristerij duiken.

Wel moet u zich afvragen wat in de ogen van de thans protesterenden en in de ogen van de plaatselijke heemkundigen de ideale toekomst van deze toren is. Wat mij betreft staat voorop:

- Toren behouden en onderhouden zoals dat met een Rijksmonument behoort. Uiteraard in nauw overleg met de RCE in Amersfoort.
- Kerkrestanten: afblijven, netjes laten zitten. Voorkom recreatie-erosie. Is archeologisch monument.
- Kerkhof: eerbiedig de eeuwige rust van wie daar ligt. Dat zijn de voorouders van de oudere inwoners van Oostelbeers. Al in de 17e eeuw werden balspelen en lawaaimaken op dergelijke plaatsen verboden. Is archeologisch monument.
- Wal om kerkhof: zeker niet afgraven of "repareren". Uitharken (niet graven!) van de gracht eromheen mag geen probleem zijn. Hakhoutresten op de wal zien er misschien beroerd uit, maar laten mooi zien wat er met hakhout gebeurt als je het niet meer regelmatig afhakt. En je kunt er aan zien hoe het destijds in elkaar zat. Beschouw hakhoutresten als monument van het landschapsbeheer van voor 1900AD. Wal is archeologisch monument.
- De grote bomen: als ze gezond zijn lekker laten staan. Is er eentje ziek? Haal de bomendokter! Hooguit gebruikelijk onderhoud aan die bomen.
- De kerkuil: doe hem de groeten, hij hoort daar. Oehoe!

Het geheel van eenzame kerk in een open akkergebied is intussen écht uniek voor het Noord-Brabantse landschap en verdient daarom hoe dan ook te blijven bestaan, inclusief en nadrukkelijk met die eenzaamheid. Is dus een zéér waardevol cultuurhistorisch ensemble.

Wat is er tegen om die toren gewoon rustig de eenzame toren te laten zijn? Waarom moet alles nu persé toeristisch geëxploiteerd worden?

Voor de liefhebbers: er is net (mei 2021) een mooi proefschrift over o.a. het fenomeen van de open akkers door de hooggeleerden goedgekeurd. Er is al wel een flinke samenvatting beschikbaar, de volledige tekst gaat hopelijk weldra naar de drukker. Die samenvatting vind u op:

https://www.academia.edu/45686044/On_Heath_and_Fields_Dissertation_Synopsis_UWB_Pilsen_2021

Hoogachtend

K. A. H. W. Leenders